

ÚJIREG

TELEPÜLÉSKÉPI ARCOLATI KÉZIKÖNYV

VÉLEMÉNYEZÉSI ANYAG

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés
2. A település bemutatása, általános településkép, településkarakter
3. Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával
5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek
6. Jó példák bemutatása: épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása
7. Jó példák bemutatása: sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

1.Bevezetés, köszöntő

A kézikönyv Újireg lakosságához, a településen építkezni vágyókhhoz szól elsősorban.

A könyv első részében a település jelenlegi adottságait mutatja be, természeti és kulturális értékeit. Kis és fiatal település lévén az olvasó nem találkozhat nagyszámú történeti objektummal, viszont Újireg meglévő értékeit igyekszik megőrizni, fejleszteni és óvni. A települést végigjárva az épületek, kertek, közterületek fokozatosan tárulnak szemünk elé és látható, hogy a település közössége és lakosai egyénileg is figyelnek a környezetükre.

A településkép további javítása, fejlesztése érdekében a kézikönyv második részében ajánlások, iránymutatás található.

A település arculatának további fejlesztését a meglévő adottságokból, a saját környezetében található jó példákból kiindulva kívánja megvalósítani.

A kézikönyv a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 12. melléklet szerinti tartalommal készült.

2. Újireg bemutatása, általános településképe, településkarakter

Újireg Tolna megye északnyugati szélén található a Tamási járásban.

A megyeszékhelytől, Szekszárdtól 60 km-re, Tamásitól 13 km-re, Siófoktól 30 km-re fekszik. Újireg zsáktelepülés, mely az Iregszemcse-Nagykónyi közti 651. számú útról közelíthető meg.

A település népessége 280 fő. (2014. évi adat).

A település története röviden

A település korábbi elnevezése Muth puszta volt, ennek határában haladt a római korból eredő Sopianae-Aquincum, azaz a Pécs-Óbuda útvonal. Királyi birtok is volt a terület, melyet az 1333-as okmányok nagyobb településként említenek. Később a Zichy grófok tulajdonában volt a környék. Lakói az idők folyamán jobbágyok, béresek, cselédek voltak. A falu a középkortól a török időkig létező település volt, amely a török uralom végére teljesen elnéptelenedett. Uradalmi pusztaként említik ebben az időben. A község 18-19. századi múltjáról keveset tudni, legrégebbi épülete – az 1888-ban épült jelenlegi óvoda – tanúskodik arról, hogy a 19. században már éltek itt. Muth puszta 1930-as években szerveződött településsé, alapítói jászok voltak, akik Jászárokszállásról települtek ide. A fejlődés 1945-től indult meg. 1949-ben Nagykónyi-Kulcsármajorral egyesülve Jásztelepszállás, majd Újireg nevet vett fel. Az 1970-es években gazdasági visszaeséssel Újireg elveszítette önállóságát, Iregszemcse társközsége lett. A 90-es évektől megalapította önkormányzatát, és példás fejlődést mutat kis méretéhez képest. Felújították a Zichy-kastélyt, melyet faluházként működtetnek, környezetét parkosították, helytörténeti múzeumot hoztak létre, felújították a falu legrégebbi épületét, az óvodát, templomot építtettek, közösségi teret, parkot hoztak létre, stb.

A településszerkezet

Az I. katonai felmérésen (1763-1787) Muth Puszta-Pusztavám a Kulcsár-patak és a Tamási felé vezető út között néhány épületből állt.

Újireg az I. katonai felmérés idején (1763-1787) (forrás: mapire.eu/hu/map)

Újireg a II. katonai felmérés idején (1806-1869) (forrás: mapire.eu/hu/map)

A II. katonai felmérésen az előző felmérés óta eltelt időben több változás tapasztalható. Látható, hogy a patak melletti házsor megszűnt, és a falu az út mentén megépült kúria közelében kezdett kiépülni. A cselédházak elszórta épültek az út két oldalán. A kúria mellett délre nagy kiterjedésű lekerített uradalmi birtok látható kerttel. A III. katonai felmérés a lakóházak gyarapodását és egy tégláégetőt jelöl. A falu mellett lévő Kulcsár-patakon vízimalom működött a patak felduzzasztásával. A település épületeinek elhelyezése továbbra is halmazos jellegű.

Az uradalmi birtok területén további épületek épültek fel.

A község mai arculata 20. század közepétől kezdett kialakulni. A házak előkerttel épültek. A fő utca (Jász utca), mint átmenő út, képezi a település tengelyét, melyhez a sűrűbben beépített mellékutcák kapcsolódnak. Magát a főutcát laza beépítés jellemzi, a házak széles telkekre épültek. Az északi teleksor épületei a terepadottságok miatt kiemelkednek az utca szintjéből.

A településszerkezet a tervezett jelleg miatt jól átlátható, az utcák nagyrészt állandó keresztmetszettel létesültek, megfelelő szélességgel, valamint a síkvidéki adottságnak köszönhetően többnyire egyenes vonalvezetésűek. A beépítés is egységes: az utcákban többnyire oldalhatáros beépítés jellemző előkerttel. A belterületet körülvevő utak mentén számos tanya található. Ezek a kúriától délre vezető József Attila utca mentén és az ebből kiágazó Ady Endre utcára tanyák fűződnek fel.

Újireg belterülete napjainkban

Általános településképi jellemzők

Újireg **arculatához tartozik** a főutcára érve elsőként feltűnő különleges megformálású gúlatornyú templom. Az egyedi megjelenésű épületformához letisztult, egyszerű anyaghasználatú és színvilágú templombelső társul. A templomot gazdag örökzöld növényzet veszi körül az utca felé nyitott templomkertben. Továbbhaladva a főutcán, a változatos tetőformák, épülettömegek között a községháza épülete ad további egyedi karaktert a településnek.

A kúria előtti utca (József Attila utca) sarkán egy tágas park terül el, melyben számos terebélyes lombkoronájú fa ad árnyékot a pihenni vágyóknak. A templom tornyának gúla alakú motívuma köszön vissza a parkban található emlékművön, melyet a jászok letelepedésének emlékére állítottak.

A falu egyik legjelentősebb épülete a 19. sz. második felében Újireg nyugati részén épült Zichy-kúria, melyet példaértékűen állítottak helyre. A kúriát parkosított udvar veszi körül.

A főutcáról nyíló lakóutcák képét a lakóházak átgondolt, szervezett telepítéséből adódó egységes kép jellemzi. A szélesebb zöldsávok gyümölcsfákkal illetve dísfákkal vannak beültetve, néhol egy-egy idősebb faegyed (pl. japánakác a Petőfi Sándor utcában) is látható.

A római katolikus templom és környezete

Újireg belterületének síkvidéki jellegéből adódóan a település csak utcáról utcára bejárva ismerhető meg, a település fokozatosan tárul elénk.

A lakóutcák házai földszintesek, vagy földszint és tetőtér beépítésűek. A kétszintes lakóházak tömegükben nagyobbak a földszinteseknél. A lakótelkeken - a főépületeken kívül - gazdasági épületek is találhatóak, jellemzően a lakóházak mögé telepítve. Az előkertek kialakításánál elmondható, hogy utcánként hasonló méretűek, amely az utcaképek egységes képét fokozzák. Az egyhangúságot a különböző épülettömegek, a tetőidomok változatossága oldja fel.

A Jász utca részlete felújított lakóházakkal és a templomtoronnyal

Újireg **táji karakterét** a völgyekkel szabdaltságot dombvidéki környezet és az ember tájalakító tevékenységének nyomai - földművelés, tanyák, halastavak, stb. - határozzák meg.

A belterület viszonylag sík területen található, amely szélesebb keresztmetszetű, szabályos vonalvezetésű utcákat, szabályos telekkialakításokat eredményezett.

A külterületen jellemző a tanyák előfordulása, melyek laza sorba rendeződtek a Széchenyi utca, az Ady Endre utca és a József Attila utca mentén. A tanyákat általában egy-egy kis táblaméretű szántó föld választja el.

Tanyaépület (forrás: maps.google.hu)

A kúria kertje

Közpark

Völgyfenéki terület erdőfoltokkal

3. Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

Újireg új telepítésű község lévén csak néhány karakteres építészeti értékkel rendelkezik.

Helyi védelemre érdemes építmények

Újiregen találunk helyi védelemre érdemes építményeket is, amelyek jellemzően a településközpontban, illetve Fő utcán állnak.

A volt Zichy-kúria, amely napjainkban a faluház épülete.

A T alaprajzú épület homlokzatának díszét a nyújtott, szegmentíves záródású három-osztású ablakok és a köralakú padlásszellőző-nyílások képezik. A főbejárat előtt kocsifelhajtó található.

A templom a település egyik leghangsúlyosabb épített eleme. A templomkertben stációk találhatóak.

A község temploma a kilencvenes években épült. Egyedi formavilágát gúla alakú tornya, háromszög alaprajza és tetőformája adja. A templomkertben téglából emelt, márványból faragott kőképekkel díszített stációsor áll, melynek kiszögellésében műkö kereszt található.

Emlékmű a letelepedett jászok emlékére: a település számára fontos a múlt ápolása, amelyet az építmény jelenléte is bizonyít

A templomnál látható gúla alakzat feltűnik a központi parkban elhelyezett, a jászok betelepítésének emlékére állított emlékműnél is.

Helyi védelemre érdemes építmények Újiregen		
Helyrajzi szám	Utca, házszám	Megnevezés
263	Jász utca	Zichy-kúria
202/1	Jász utca	Római katolikus templom, stációsor
236	Jász utca	Emlékmű - Jászok betelepítése
237	Jász u. 26.	óvoda épülete

Helyi védelemre érdemes építmények térképe a belterületen

Táji és természeti értékek

A belterületen az építészeti értékek mellett természeti értékek, értékes faállomány is található. Idős fák láthatók a kúria Zichy-kúria udvarán: 4 db vadgesztenye, 1 db ostorménfa, 1 db csüngő japánakác; az óvoda kertjében 3 db korai juhar, 1 db vadgesztenye.

Újireg arculatához hozzátartoznak a tájképet mozgalmassá tevő dombfelszínek és eróziós völgyek. A település mélyvonalát a Kulcsár-patak vonalában találjuk. Itt helyezkedik el a patak felduzzasztásával létrejött két részből álló halastó, melyekre a belterületről is kiváló rálátás nyílik.

Ökológiai felület: A Kulcsár-patak felduzzasztásával kialakult tavak láncolata

Az országos ökológiai hálózaton belül ökológiai folyosóba tartozik az Okrádi- és Kulcsár-patak, a patakok vonalában húzódó halastavak és azok parti sávja. A természeti értékek, valamint a fajok áramlását biztosító természetes ökológiai felületek megőrzésének követelményét figyelembe kell venni. Ennek biztosítására a kialakult területhasználatok (rét, erdő, nádas) megtartandók.

Újireg külterületén áthaladó ökológiai folyosó

4. Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképi, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

Újireg közigazgatási területe az alábbi eltérő karakterű egységekre bontható:

- belterület - jellemzően családi házas övezet
- természetközeli terület (ökológiai folyosó területe)
- idegenforgalmi fejlesztési terület

Újiregen a belterület jellemzően családi házas része minősül településképi szempontból meghatározó karakterű területnek. A természetközeli területeken építmények, épületek nem jellemzőek. Az idegenforgalmi fejlesztési terület jelenleg nem beépített, itt lehetőséget biztosít a rendezési terv idegenforgalmi funkciót hordozó létesítmények kialakítására.

- Belterület - jellemzően családi házas övezet
- Idegenforgalmi fejlesztési terület
- Természetközeli terület (ökológiai folyosó területe)

Eltérő karakterű területek térképe

Belterület - jellemzően családi házas településrész

A belterület néhány intézménytől eltekintve családi házas falusi jellegű lakóterületből áll. A tervezett utcák lakótelkei egységes kialakításúak. Épületállományuk nagyrészt a földszintes, sáttortetős 60-70-es évekbeli típusházakból és a később épült tetőtér-beépítéses, nagyobb épülettömeeggel rendelkező kétszintes családi házakból áll. Elvértve láthatók még hagyományos jellegű lakóházak is. Ezek oldalhatárra épült, hosszanti házas elrendezésű, csonkakontyos nyeregtetővel rendelkező épületek. Helyenként láthatunk deszkaoromzatú lakóházat is.

Jellemző az utóbbi években épült lakóépületek esetében is a csonkakontyos nyeregtető alkalmazása, melyek tetőtér-beépítésű házaknál is előfordulnak.

Általánosságban elmondható, hogy a lakóházakat oldalhatárra, vagy az oldalhatártól kis távolságra (legfeljebb 1 m) telepítették, kis előkerttel, ami egységes utcaképet eredményez a település egészén. A különböző épülettípusok együttes jelenléte az egységes telepítés miatt nem kelt zavaró hatást a településen.

Jellemző utcakép

Népi építészeti jegyeket viselő lakóházak

Természetközeli területek

A természetközeli területek övezetébe tartoznak azok a területek, ahol az emberi beavatkozások nyomai nem számottevőek, ezáltal megmaradt a természetközeli környezet.

Az övezetbe tartozik az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe, így a Kulcsár-patak és parti sávja, a vízfolyást kísérő nádasok, rétek, melyek a növény- és állatfajok természetes vándorlását biztosító ökológiai felületek.

Az elsődleges cél ezeken a területeken az értékes természeti környezet megóvása, melyet természetkímélő gyepgazdálkodással, a szántók és természetközeli területek közötti mezsgyék növénytársulásainak meghagyásával lehet elősegíteni.

Ökológiai folyosó: halastó a nádassal, háttérben a Kulcsár-patakot kísérő vízparti fás növényzet

Idegenforgalmi célú fejlesztési terület

A belterület északi része a településrendezési terv alapján fejlesztési célú terület, ahol az idegenforgalomhoz, falusias környezetben történő üdüléshez kapcsolódó funkciók kialakítására nyílik lehetőség. A zóna jelenleg nem beépített, mezőgazdasági területként funkcionál.

5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, közparkok, közkertek

E fejezetben, valamint a „Jó példák bemutatása” című fejezetben bemutatott példák szemléletformáló jellegűek. A példák a telepítésre, tömegkialakításra, homlokzatképzésre adnak útmutatást, amelyek a tervezés kiinduló pontjául szolgálhatnak.

Ajánlások - Jellemzően családi házas terület

Magassági arányok

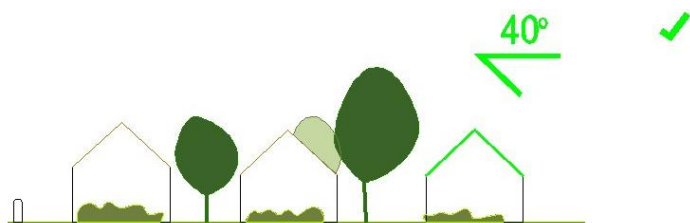
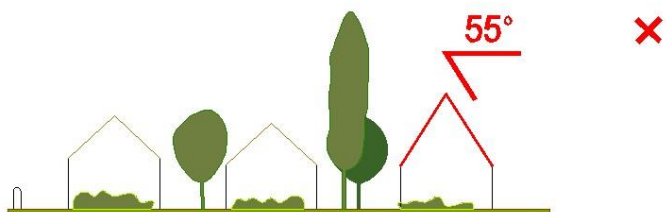
A településrészen jellemzően lakótelkek találhatóak, családi házakkal. A főépületek többsége földszintes, csak néhány helyen ékelődik be az utóbbi évtizedekben épített kétszintes épület, illetve alakult ki kétszintes épületekből utcarész.

Javasolt a környezet, a szomszédos ingatlanokhoz történő alkalmazkodás a magassági arányok tekintetében is.

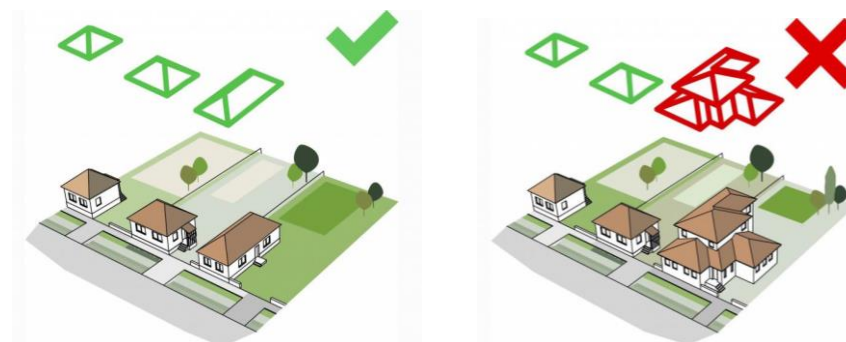
Alkalmazandó tetőhajlásszög, tetőforma

Az alkalmazandó jellemző tetőhajlásszög a meglévő épületek tetőhajlásszögéhez igazodva kerüljön kialakításra, amely épület, épületszárny építése esetén jellemzően 30° - 48° közötti. A túl magas, illetve a túl alacsony hajlásszögű tetők nem illeszkednek a településrész utcaképeibe.

A településrészen nyeregtetős, kontyolt nyeregtetős és sátoztetős épületek is megtalálhatóak. A tetőformáknál törekedni kell a letisztult, egyszerű tetőformák kialakítására, amelyek igazodnak környezetükhöz.

Javasolt az egyszerű tetőformák alkalmazása a környezethez igazodva.

Megfelelő telepítés, tömegformálás

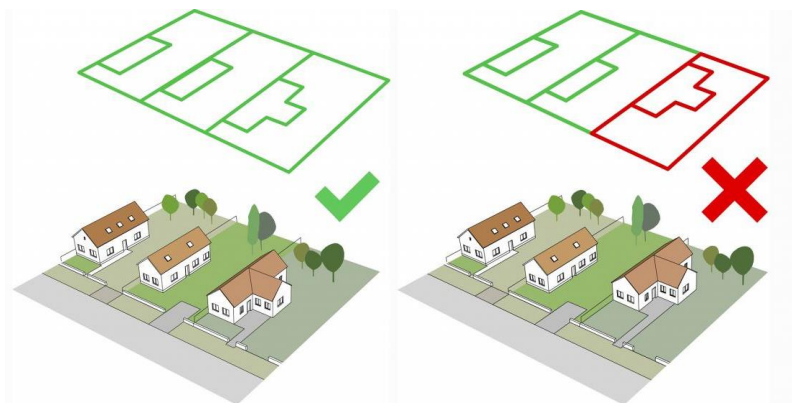
A településrész ingatlanai oldalhatáros beépítésűek, kis előkerttel. A főépületet az oldalhatárra építették, annak folytatásában pedig a kiszolgáló, gazdasági épületeket, tárolókat helyezték el.

Új épületet a telek oldalhatárára, illetve attól csurgó-távolságot ($0,5$ - 1 m) tartva javasolt elhelyezni.

Az épületek telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű.

Az épületeket hosszanti irányban, a telek belseje felé, a meglévő épület folytatásaként célszerű bővíteni, amennyiben a telek adottságai lehetővé teszik. A kiszolgáló épületeket (tárolók, garázs, ól) a

főépülettel összhangban javasolt kialakítani, amely vonatkozik a telepítésre, tömegarányokra, anyaghasználatra is.

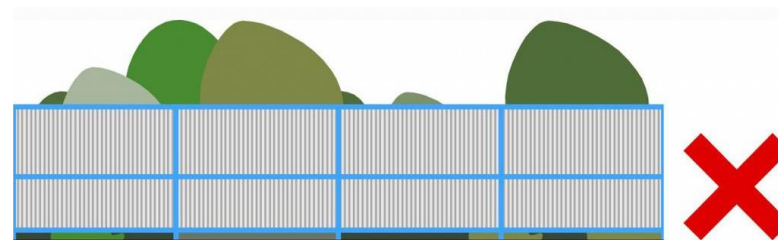

Az épületeket jellemzően nyeregtetővel javasolt kialakítani. A széles – 9 m-t meghaladó épületszélességű – épületeket az utcával párhuzamos nyeregtetővel javasolt építeni.

Az újíregi lakóépületek kis előkert megtartásával létesültek. Ez általában 2 - 3 méteres, illetve a környezethez igazodó előkertet jelent.

Kerítések kialakítása

A kerítések kialakításánál az áttört jellegre kell törekedni. Lábazatos, pillérek közti kovácsoltvas, vagy lécbetétes kerítések kialakítása javasolt.

Ezen felül a tömör, falazott kerítések is megjelenhetnek, amennyiben legfeljebb 1,5 méter magasak és kialakításukban illeszkednek a főépülethez, illetve környezetükhöz.

Épületek színezése, anyaghasználat

Az épületek homlokzatait jellemzően vakolt felülettel javasolt kialakítani. Emellett megjelenhet a téglá és a faburkolat is, mint látszó homlokzati elem.

Színezésnél az egy épületen belül harmonizáló, nem rikító földszínek használatára kívánatos törekedni.

A tetők héjazati anyagának kiválasztásánál javasolt a vörös-barna színárnyalatú égetett cserépfedés, vagy a megjelenésében ehhez közel álló tetőfedő anyagok alkalmazása.

Utcák, terek, közparkok, közkertek, fasorok

A település utcái részben fásítottak. Újireg utcáinak nagy része fasorok telepítésére alkalmas. Figyelní kell arra, hogy a felnótt faegyedek lombkoronája ne nyúljon bele a közutak és gyalogjárdák úrszelvényébe, valamint ne közelítse meg a légvezetékeket.

Utcafásításnál az örökzöldek, illetve tujafélék telepítése kerülendő, tekintettel arra, hogy nem őshonosak, valamint ezek a növények a téli időszakban sem engedik át a fényt, így gátolják az épületek benapozását.

A terek, közkertek értékes faegyedeit, zöldfelületi elemeit továbbra is karban kell tartani, a kiöregedett fák helyére újabbakat kell ültetni.

A település fő utcája felett áthaladó légvezetékek földkábellel történő kiváltása esetén a településképp tovább javulhatna.

Ajánlások – idegenforgalmi fejlesztési terület

A terület a belterületen található, a jellemzően családi házas zóna északi folytatásaként.

Az idegenforgalmi fejlesztések épített környezetét ennek megfelelően a jelenleg kialakult falusias épület-tömegekhez javasolt igazítani. Az épületek telepítése során nem kell az oldalhatáros beépítést lemásolni, viszont fontos, hogy a terület beépítése illeszkedjen a meglévő szomszédos lakóterületekhez.

Az épületeket javasolt magastetővel kialakítani a területen.

Az épületek magassági arányainak tervezésekor figyelembe kell venni a településen található épületmagasságokat, amelyek jellemzően a földszintes épületek magasságait jelentik.

Az épületek színezésnél a kialakult épített környezethez hasonlóan az átgondolt, nem rikító, földszínek használatára érdemes törekedni.

A területen a burkolt felületek aránya minél alacsonyabb legyen. A zöldfelületek kialakításnál kerülni kell az invazív fajok, özönnövények telepítését.

Ajánlások – természetközeli terület

A terület ökológiai folyosó területébe tartozik, amelynek célja a természeti környezet megóvása. Emiatt a területen jellemzően nem helyezhető el épület, építmény.

A zónában növénytelepítés esetén a honos fajok telepítése javasolt. Az ún. invazív fajok, az özönnövények telepítését kerülni kell.

Ajánlások - külterület

A külterületen elsődlegesen a mezőgazdasági területek játszanak meghatározó szerepet.

A külterületen, főképpen a domboldalakon a tájkarakter megőrzése és a látványvédelem (kilátás, rálátás) jelent fontos szempontot. Ezért újonnan elhelyezni kívánt építmények, objektumok esetén a megfontoltan tervezett épületek kialakítása mellett törekedni kell azok tájba illesztésére.

Sajátos építményfajták, egyéb műszaki berendezések elhelyezésére vonatkozó ajánlások:

A település főutcája felett áthaladó légvezetékek földkábelrel történő kiváltásával a településképp tovább javulhatna.

A sajátos építmények (pl. hírközlési, energiaellátási építmények adótorony) a településképp negatívan befolyásolhatják. Újireg közigazgatási területén a természetközeli területen, a jellemzően családi házas övezetben, illetve az idegenforgalmi fejlesztési területen nem ajánlott a település teljes ellátását biztosító sajátos építmények elhelyezése.

Fenti építmények viszont hozzátartoznak a település működtetéséhez, az életkörülmények javításához. Ezen építményeket javasolt elsősorban a tájképi szempontból védendő zónán kívüli külterületen elhelyezni. Itt is törekedni kell az építmények tájba illesztésére, lehetőség esetén takaró növényzet telepítésére.

Hirdetőfelületek létesítésénél a meglévő építészeti elemek, az épület karakteréhez illeszkedő kialakítás javasolt. Javasolt az épületek homlokzatán betűgrafikaként megjelenített cégfeliratok elhelyezése. Ezek a megoldások jobban illeszkednek az utcaképbe, mint a cégtáblákon megjelenített reklámfeliratok.

6. Jó példák bemutatása: épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

A jó példák szemléletformáló jellegűek. Cél a jellegzetes épületek, épületrészek, építmények bemutatása példákon keresztül, amelyek egy épület átalakításánál, felújításánál, vagy új épület létesítésénél hangulatukban, megjelenésükben, anyaghasználatukban kiindulási alapot képezhetnek a tervezésnél.

A település épületállományának legnagyobb része a XX. század második felétől épült, a korszaknak megfelelő sajátosságokkal. A település az utóbbi években viszont kezd rátalálni identitására, fontosnak érzi a gyökerekhez való ragaszkodást, amely az épített környezet alakításánál is megnyilvánul. Ez elsősorban a közösségi funkciójú épületek kialakításánál figyelhető meg.

A faluház épülete mellett található a félig nyitott, faszervezetű közösségi tér, amely természetes anyaghasználatával, emberi léptékével harmonizál környezetével

A Polgármesteri Hivatal épülete

A katolikus templomhoz, valamint az emlékműhöz hasonlóan az általánostól eltérő tetőforma kialakítás teszi egyedivé az épületet és színesíti Újireg település karakterét.

Családi ház

Az épület karakteres eleme a nádtető, amely a természet közelséget erősíti. A tornác, a keretes, osztott üvegezésű ablakok a múltat idézik, viszont a tömegformálásból, arányokból érződik, hogy az épület az elmúlt évtizedekben épült.

Épületfelújítás

Az épület az elmúlt években újult meg. A ház tömegét megtartották, viszont a cserépfedés színével, kialakításával karaktert adott az épületnek.

Melléképület

A kis alapterületű épületet feltehetően az 1930-as években építették. A felújítás során az épület homlokzatainak színezését, a tetőhéjazatot az eredeti kialakítás figyelembe vételével választották meg.

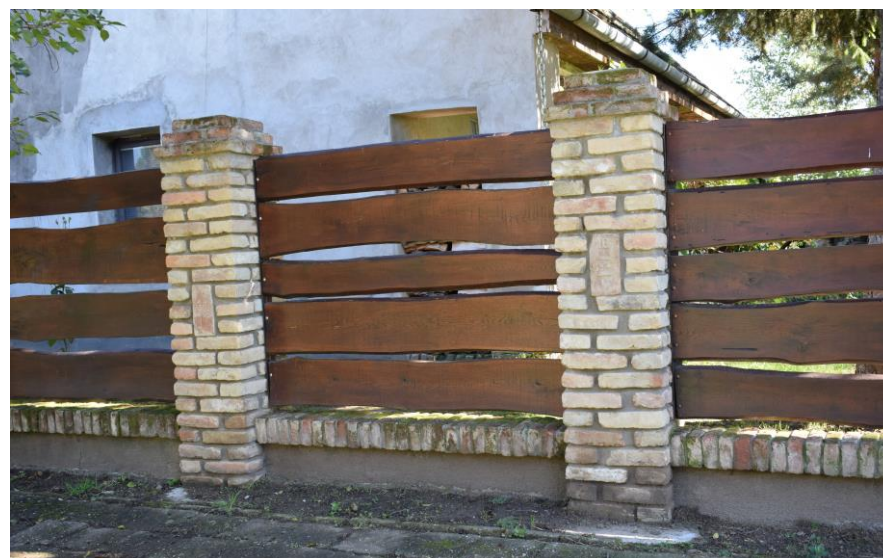
Kerítés az utcafronton

Áttört jellegű kerítés: lábazattal, falazott kerítéspillérekkel, deszkabetéttel

Tömör téglakerítés: cserépsoros lezárással, fa kapuval

Héjazat

Kertek, utcák, zöldfelületek

A kert teremti meg a kapcsolatot a természettel, ahol pihenni, kikapcsolódni lehet. Új épület építésekor törekedni kell a meglévő fás szárú növények megővésére, a burkolt felületek arányának csökkentésére a növényzet növelésével. Érdekes mind árnyékot adó fákat, mind pedig cserjéket, évelőket ültetni, amelyek az esztétikai és a mikroklímára gyakorolt pozitív hatás mellett a térhatárolást, illetve takarás célját is szolgálják.

A jól megválasztott növényanyag kisebb ápolási munkával jár. Az őshonos növények mellett célszerű a szárazságot jól tűrő virágos cserjék, vastag levelű (pozsgás) fajok, illetve díszfüvek telepítése.

A haszonkertek művelésének Újiregen nagy hagyománya van. Érdekes a környéken termesztett, betegségeknek jobban ellenálló zöldség- és gyümölcsfajták termesztését kipróbálni.

A lakóházak előtti keskeny zöldsávokban is javasolható évelőket, alacsony (törpe-) cserjéket ültetni.

Újireg arculatának egyik fő eleme a Zichy-kúria, és az azt körülvevő idős faegyedekből álló kert, valamint az ezzel szemközt található park.

A kúria kertjében és a mellette lévő parkban letisztult formavilágú, fából készült padok, szeméttárolók vannak elhelyezve. Említésre méltó a faragott fa állatmotívumos behajtásgátló oszlop. A kúria mellett felépített esőbeállóként is funkcionáló építmény népies, íves mintájú faragással díszített fedélszéssel készült, mely példaként szolgálhat a község lakóinak kerti építményeik (pergola, árnyékoló előtető, kerti pavilon) kialakításához.

7. Jó példák bemutatása: sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

A település üdvözlő táblája: az építmény természetes anyagai, színei, a virágok barátságos hangulatot sugároznak és illeszkednek Újireg környezetébe

Hirdetőtábla: a település életében fontos információk egységes kialakítású hirdetőbálán találhatóak

Utcanévtáblák: a településen egységes kialakítású utcanévtáblák segítik a tájékozódást

Impresszum

Készítette:

 Hajba Csaba	településtervező TT 17-1497 okl. építésmérnök települési főépítész
Újireg Község Önkormányzata 7144 Újireg, Fő u. 23. www.ujireg.hu	

A kiadvány a tak.lechnerközpont.hu Példatár menü alatt található anyagok alapján készült.

2017.